

15.9.2023

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 31.8.2023

Hallituksen esitysluonnos vuoden 2024 tuloveroasteikosta, tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä eräiden muiden verolakien muuttamisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto EK kiittää lausuntopyynnöstä tässä asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Perintö- lahjaverolaki

EK katsoo, että esitetty 10 vuoteen pidennetty maksuaika perintöverotukseen on merkittävä ja tärkeä uudistus, joka voi oikein toteutettuna huomattavasti helpottaa sukupolvenvaihdoksia ja edistää pitkäjänteistä kotimaista omistajuutta. On olennaista, että maksuaika on käytössä kaikissa tilanteissa ilman erillistä syytä tai harkintaa.

EK kuitenkin katsoo, että **pidennetty maksuaika on välttämättä ulotettava myös lahjaverotukseen.**

Käytännössä järkevästi sovellettavissa oleva, yleinen pitkä maksuaika olisi olennaisen tärkeä parannus yritysten omistajanvaihdostilanteiden verotukseen niissä lukuisissa tapauksissa, joissa sukupolvenvaihdoshuojennus ei sovellu - esimerkiksi, jos luovutettava omistusosuus jää alle sukupolvenvaihdoshuojennukseen vaadittavan 10 %:n rajan, tai jos perinnön-/lahjansaaja on alaikäinen. Jos pitkää maksuaikaa kuitenkin sovellettaisiin vain perintöveroon, syntyisi **voimakas lukkiutumisvaikutus**. Yrityksen omistusta ei tällöin kannattaisi siirtää silloin kun se on liiketaloudellisesti järkevää, vaan monessa tilanteessa jäätäisiin verosyistä odottamaan mahdollisesti hyvin pitkäänkin, että omistus aikanaan siirtyy perintönä. Yrityksen liiketoiminnan kannalta on olennaista, että omistus siirretään seuraavalle sukupolvelle hallitusti ja oikea-aikaisesti, eikä tällaista epätervettä, perintötilanteita suosivaa kannustintaa tule rakentaa perintö- ja lahjaverojärjestelmään.

On myös huomattava, että lahjaveron jo säätämistään lähtien ollut kiinteässä yhteydessä perintöverotukseen, ja molemmat ko. verot on pyrittävä pitämään suurin piirtein samalla tasolla, jotta verotus ei luo tarpeetonta epäsymmetriaa lahjoitus- ja perintötilanteiden välille. Tätä yhteyttä

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

15.9.2023

ei ole perusteltua rikkoo myöskään nyt käsillä olevan maksuaikauudistuksen osalta.

Pidennetty maksuaika esitetään esitysluonnoksessa toteutettavaksi siten, että itse asiassa maksuaikaa ei varsinaisesti pidennettäisi, vaan Verohallinto ainoastaan pidättäytyisi viivästyneen perintöveron ulosmittauksesta ja verovelvollisen hakemisesta konkurssiin 10 vuoden ajan, eikä tänä aikana myöskään merkitsisi viivästynyttä perintöveroa verovelkarekisteriin.

EK katsoo, että ehdotettu toteutustapa, eli pelkästään veron ulosotosta pidättäytyminen ilman että veron eräpäivää varsinaisesti siirretään, ei ole perusteltu taikka käytännössä käyttökelpoinen, eikä myöskään hallitusohjelmassa lausutun tavoitteen mukainen. Samalla on kiinnitettävä huomiota siihen, että ehdotetussa toteutustavassa 10 vuoden maksuviive sallittaisiin veron koko määrälle, ilman että mitään osaa verosta olisi maksettava aiemmassa vaiheessa.

EK katsoo, että perustellumpi ja myös paremmin hallitusohjelmakirjausta vastaava toteutustapa olisi säätää, että vero kannetaan yhtä suurina, esimerkiksi vähintään 850 euron määräisinä vuotuiserinä enintään 10 vuoden aikana. Tällöin vero erääntyisi maksettavaksi nykyistä useammassa erässä, ja osa veron eräpäivistä voisi ajoittua nykyistä myöhemmäksi. Veron maksaminen osissa vähentäisi veronsaajan riskiä veron jäämisestä mahdollisesti maksamatta, ja rajoittaisi myös maksuaikauudistuksen vaikutusta verotuoton jaksottumiseen eri verovuosille.

Esitysluonnoksessa on esitetty, että verolle perittäisiin täysi KorkoL:n 4 §:ssä tarkoitettu viivästyskorko, eli Euroopan keskuspankin viitekorko lisättyinä 7 prosenttiyksiköllä. Koska ehdotetun säännöksen tarkoituksena on nimenomaan antaa verolle lisää maksuaikaa ja siten helpottaa verokustannuksen rahoittamista, eikä kyse ole veronmaksajan maksuviivästyksestä, maksuaikaan ei ole perusteltua soveltaa viivästyskorkoa. EK katsoo, että lähtökohtaisesti tulisi katsoa, että veron jotkin erät ainoastaan erääntyisivät nykyistä myöhemmänä ajankohtana, jolloin **maksettavaksi tulisi kyseinen veroerä ilman erillistä korkoa**. Jos maksuaika kuitenkin päätettäisiin säätää korolliseksi, koron tulisi olla markkinakorkojen tasolla, esimerkiksi korkolain 12 §:n mukainen EKP:n viitekorko. Tällöin korko rinnastuisi tilanteeseen, jossa verovelvollinen rahoittaa veronmaksun pankkilainalla.

Avainhenkilölaki

Esitysluonnoksessa esitetään ns. avainhenkilölain enimmäistyöskentelyaikaa pidennettäväksi 48 kuukaudesta 84 kuukauteen. Siten avainhenkilön palkkatuloa verotettaisiin kiinteällä 32 %:n lähdeverolla kolme vuotta nykytilannetta pidempään.

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

15.9.2023

EK pitää esitettyä muutosta kannatettavana.

EK esittää samalla **poistettavaksi** lain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa olevan vaatimuksen siitä, että avainhenkilönä verotettava **henkilö ei voi olla Suomen kansalainen**. Ulkomaisen asiantuntijatyövoiman rekrytoinnissa Suomeen voisi merkittävä potentiaalinen kohderyhmä olla suomalaistaustaiset, pitkään ulkomailla asuneet ja työskennelleet henkilöt. EK katsoo, että tällaisia henkilöitä tulisi verotuksellisesti kohdella samalla tavoin kuin ei-kansalaisia. Kansalaisuusrajaus on siten tarpeeton ja - ulkomailla asuvien suomalaisten rekrytointia haittaavana - veropoliittisesti haitallinen. Pelkästään kansalaisuuteen perustuvaa rajausta verolaissa voi lisäksi pitää syrjivänä, ja säännös olisi tästäkin näkökulmasta aiheellista korjata.

Kansalaisuusrajaukselle ei ole myöskään verovalvonnallista tai veronkiertoriskiin liittyvää perustetta ottaen huomioon, että avainhenkilölakia voidaan soveltaa vain pitkään ulkomailla asuneeseen henkilöön: edellytyksenä on, että henkilö ei ole ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen työskentelyn alkamista edeltävien 5 kalenterivuoden aikana. Mikäli verovalvonnallisten syiden katsottaisiin kuitenkin sitä edellyttävän, voitaisiin tarvittaessa harkita tämän aikarajan pidentämistä.

Määräaikaisen rahastopoikkeuksen voimassaoloajan pidennys

Esitysluonnoksessa esitetään TVL 9a §:n rahastopoikkeuksen voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuodella, sillä keskustelut EU:n komission kanssa pysyvään rahastopoikkeukseen liittyvistä valtioneuvoston näkökohdista ovat edelleen kesken.

EK **kannattaa** rahastopoikkeuksen voimassaolon jatkamista.

EK kuitenkin toteaa, että koska komission kanssa käytävien keskustelujen valmistumisen aikataulusta ei ole varmuutta, poikkeuksen jatkaminen vain yksi vuosi kerrallaan heikentää verotusympäristön ennakoitavuutta ja luo rahastotoimialalle tarpeetonta epävarmuutta. Ottaen huomioon, että myös alun perin säädetty siirtymäaika oli kaksi vuotta, EK katsoo, että rahastopoikkeusta on perusteltua **jatkaa kerralla vähintään kahdella vuodella**.

Kotitalousvähennys

Esitysluonnoksessa ehdotetaan kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön perusteella myönnettävän määräaikaisen kotitalousvähennyksen korotuksen jatkamista vuoteen 2024 sekä kotitalousvähennyksen ulottamista kotona annettaviin fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluihin.

EK kannattaa esitettyjä muutoksia.

Talous ja tutkimus
Lauri Lehmusojä

15.9.2023

Matkakuluvähennyksen omavastuun korotus

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia koskevan vähennyksen omavastuuta nostettaisiin 750 eurosta 900 euroon. EK ei pidä esitettyä kiristystä perusteltuna, koska matkakuluvähennyksen omavastuun korottaminen heikentää työn vastaanottamisen kannustimia. Verohallinnon työmäärää koskevien perustelujen osalta EK toteaa lisäksi, että verotuksen digitalisoituessa ja automatisoituessa yksittäisen vähennyksen aiheuttama manuaalinen työ Verohallinnossa lienee olennaisesti vähäisempää kuin aiemmin.

Muilta osin EK:lla ei ole asiassa lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Sami Pakarinen
Johtaja